

[Ninn-Hansen]

efter samme mønster, som venstre har gjort det i den tid, jeg har haft den glæde at have kendskab til Erik Eriksen, Hartling og andre. Da var vi fælles om den politik. Det kunne også tyde på, at hr. Ellemann-Jensen vil noget andet med disse 6 år end det, der her er talt om, for hvis man synes, som vi gør, at det er naturligt, at de, der har fælles udgangspunkt og fælles visioner, også finder hinanden i et samarbejde, så omtaler man ikke hinanden på den måde.

Jeg går ud fra, at udenrigsministeren på et tidspunkt svarer ordførerne. Jeg ser med forventning hen til, hvad udenrigsministeren vil sige om den bemærkning, som hans politiske ordfører er kommet med over for et parti, som man bortset fra den sidste, korte tid har samarbejdet med i så lang tid, at der nærmest kan være tale om et guldbryllup.

Første næstformand (Erlendsson):

Jeg ser ingen repræsentant for centrumdemokraterne.

Gert Petersen (SF):

Det skyldes nok, at begrebet langsigtedhed er fremmed for centrumdemokraterne. Men lad det nu være.

Jeg vil godt sige tak til venstresocialisterne, fordi de er kommet med denne forespørgsel, og jeg forstår da så udmærket godt, at den for en stor del bare har givet anledning til en række udflugter, for det, som er karakteristisk for de partier, der udgør flertallet i denne sal, er jo, at de bare vil bevare tingene. De vil bevare kongedømmet, kapitalismen, demokratiet, ligheden, retfærdigheden, den sociale tryghed, alt godt. Ja, og så vil de selvfølgelig også bevare princippet om, at man skal sætte mennesket i centrum.

Der er mange mennesker, der klager over, at de ikke kan se forskel på partiprogrammerne. Det kan jeg da godt forstå, for i disse partiprogrammer står jo en masse kønne målsætninger, som vi alle kan skrive under på. Derfor skal man interessere sig for spørgsmålet om hvordan, for til bestemte mål svarer bestemte midler, og det er hykleri at opstille en målsætning, hvis man ikke også vil midlerne. Man skal huske, at bruger man dårlige, forkerte midler til at realisere en bestemt målsætning, så fordærver man denne målsætning.

Lad os f.eks. tage den målsætning, der hedder at bevare, ja, endda uddybe demokratiet, som vi har hørt om her, og sikre friheden for den enkelte. Så spørger jeg: hvilken frihed har den, der bliver udstødt af produktionsapparatet eller arbejdslivet? Hvilken frihed har den arbejder, som tilbringer 8 timer af dagen på sin arbejdsplads og her er underkastet hovedaftalens § 4? Hvilken frihed har lønmodtagerne overhovedet, når dette folketing fratager dem indflydelse på deres løn- og arbejdsforhold og optræder som kommandocentral for næsten 2 millioner lønmodtageres daglige arbejdsforhold?

Det er klart, at nogen frihed har de alle, og der er da steder i verden – det ved jeg godt man vil sige, og derfor skal jeg også straks sige det – hvor mennesker har langt, langt mindre frihed, men det skal ikke være nogen undskyldning for, at hos os er mange menneskers frihed beskåret i forhold til andres. En Bonde Nielsen er da langt friere stillet end en af arbejderne på en af hans arbejdspladser. En Mærsk Møller synes oven i købet at være friere stillet end selv dette folketing. Denne beskæring af friheden vil man imidlertid ikke gøre noget ved. Den frihed og det demokrati, man vil bevare, er den beskårne frihed og det begrænsede demokrati.

Så vil jeg godt sætte spørgsmålstejn ved, om det overhovedet kan lade sig gøre, for de modsætninger og spændinger, vi oplever i vores samfund, opstår jo ikke tilfældigt. De opstår, fordi selve den teknologiske udvikling under de givne samfundsforhold peger i retning af øget umyndiggørelse, øget bureaukratisering.

Under de givne samfundsforhold lader modsætningerne sig ikke løse ad veje, som det store flertal betragter som demokratiske. Denne teknokratiske ovenfra-planlægning, som mere og mere præger vort samfund, står aldeles ikke, som mange socialdemokrater tror, i nogen modsætning til kapitalens frie profitjagt og erhvervslivets junglelov. Vi møder da heller ikke synderlig opposition herimod, tværtimod. Denne teknokratiske planlægning er et værn for kapitalismen i dag, og det er ingen tilfældighed, at den højeste form for en sådan planlægning møder vi i de multinationale selskaber, privatkapitalens virkelige giganter.